

Juraj Červenák

The background of the cover is a dark, atmospheric illustration. In the center, a stone castle with blue-roofed towers sits atop a hill. A faint rainbow arches behind the castle. The entire scene is framed by large, translucent green silhouettes of prehistoric plants and animals, including a dinosaur and a pterosaur. The word 'argo' is written in a small, blue, stylized font to the left of the main title.

argo OHNIVÉ
ZNAMENÍ

*Kapitán Stein a notář Barbarič
pátrají po běsnícím přízraku.*

argo

O h n i v é z n a m e n í

Juraj Červenák

Ohnivě
znamení

TŘETÍ PŘÍPAD
KAPITÁNA STEINA
A NOTÁŘE
BARBARIČE

argo

ARGO, 2015
Copyright © Juraj Červenák, 2015
Cover © Pavel Růt, 2015
ISBN 978-80-257-1639-7 (váz.)
ISBN 978-80-257-1712-7 (e-kniha)

KAPITOLA PRVNÍ

Barbarič cestou do Prešpurku narazí na stopu zločinu. K vlastnímu překvapení v sobě nalezne dost odvahy, aby se po ní vydal.

Pes, který Barbaričovi přeběhl přes cestu, nesl v tlamě lidskou ruku.

Alespoň tak to notář později vyprávěl. Ve vybrané, povětšinou dámské společnosti, u sklenky vína a v tajuplném svitu svíček popisoval ten strašidelný výjev barvitě a s patřičným zanícením. Zkrátka tak, jako by ho viděl na vlastní oči.

Skutečnost byla jiná. Ve chvíli, kdy psisko vyběhlo z lesa nalevo od cesty a zmizelo v keřích vpravo, Matěj Barbarič spokojeně dřímал v kabině poštovního dostavníku.

Dostavník jezdil z Vídně do Prešpurku obden už dobrých sedmdesát let. Po moháčské pohromě učinil tlak Turků z Prešpurku hlavní město Uher, a korespondence s Vídní se tak mnohonásobila. Ale až před několika lety kdosi dostal nápad, že dostavník by kromě pošty mohl převážet i cestující. Barbarič se vracel z Vídně do Schemnitzu a přivítal možnost si alespoň na těch pár mil neotlačovat zadek v sedle. Jeho kůň klusal uvázaný za dostavníkem.

Cesta z Vídně do Prešpurku trvala od úsvitu skoro do soumraku. K polednímu se dostavník na hodinu zastavil v přeprahací stanici s hostincem na návsi Haslavy. Vesnice se původně jmenovala Marie Anlandt. Onen název připomínal tři sta let starou událost – nějaká děcka tu zahlédla sochu Panny Marie plavat proti proudu Dunaje, a zasloužila se tak o vznik poutního místa. Během obléhání Vídně však Turci tyto končiny zpustošili – vylištěný kraj ožil až v sedmdesátých letech díky císařem nařízenému chorvatskému osídlení.

Kyprá červovlasá krčmářka, očividně narozená na břehu Adrie, se Barbariče zeptala, zda se míní pomodlit v blízké kapličce. Nikdo prý tu příležitost nevynechá. Barbarič vynechal

a požádal ji, aby mu raději donesla jídlo. Chutnalo mu, takže než kočí přepřáhl koně, notář si pořádně nacpal břicho. Žádný div, že když dostavník pokračoval v cestě, brzy začal pochrupávat.

Probralo ho až prudké trnutí kočáru, kvůli němuž deka pod jeho zadkem sklouzla ze sedátka; pouze bezděčně natažené ruce zabránily střetu nosu s dřevěnou příhrádkou mezi kabinou a nákladním prostorem. Barbarič zaklel a odhrnul závěs na okénku.

„Panenko Marie blahoslavená!“ zvolal vozka, ještě pořád zakloněný a křečovitě třímající opratě. „Viděl jsi to, Wenzeli?“

„Viděl,“ přisvědčil pandur se šavlí u opasku a karabinou v ruce, který seděl vedle něj. „Pámbu s námi a zlé pryč!“

„Co je?“ Barbarič vystrčil hlavu z okénka a zmateně se díval dopředu. „Co jste zahlédli?“

„Raději zůstaňte uvnitř, pane!“ zavolal strážce z kozlíku. „Ruka?“ ztlumil hlas. „Byla to ruka?“

„I mně to tak připadalo,“ přisvědčil kočí chraplavě.

„Jaká ruka, k čertu?“ Zvědavost přehlušila obavy – Barbarič otevřel dvířka a po kovovém schůdku sestoupil na cestu, přičemž se dostavník zhoupl pod jeho vahou.

„Pane,“ otočil se k němu pandur, „neopouštějte kočár. Jsme zodpovědní za vaše bezpečí, a kdyby se náhodou...“

„Nechte toho,“ okřikl ho Barbarič. „Sloužím Jeho Jasnosti Matyáši Habsburskému, následníkovi trůnu. Rozumíte? Přímo jemu. Můžu vám ukázat pověření.“

„Není třeba, pane, věřím vám. Tím spíše se urychleně vraťte dovnitř. Tak významná osoba...“

„Protože jsem arcivévodův pověřenec, podléháte mým rozkazům.“

„Nejsem si jistý, pane...“

„Zato já ano. Skálopevně. Když vám položím otázku, bez vytáček odpovíte. Takže – co jste viděli? Jaký pes? Jaká ruka?“

Ozbrojenec si vyměnil pohled s kočím, ale prošedivělý bricháč jen zmateně pokrčil rameny a protáhl obličej. Pandur odevzdaně zafuněl.

„Přes cestu přeběhl pes, pane,“ ukazoval hlavní karabiny. „Přišel odtamtud, zmizel támhle. V tlamě nesl ruku.“

„Lidskou ruku?“

„Jakou jinou, pane?“

Barbarič se zadíval na kočího. „Vy jste to viděl taky?“

„Jinak bych tak nebrzdil, pane. Něco takového člověk nevidí každý den.“

Notář se zamyslel. „Určitě to byla ruka? Jste si oba jistí? Mohla to být třeba větev. Na člověka padnou dřímoty, a najednou se mu něco mihne před očima, představitost vykypí...“

„Nedřímám jsem, pane, a nebyl to přelud,“ odvětil vozka přesvědčeně. „Přisahám, zřetelně jsem viděl kost a maso. Pravda, už ne čerstvé, zešedivělo a zřejmě bylo červivé.“

„Mohl to být kus zvěřiny. Potulná smečka strhla srnu...“

„Jenom pokud tu běhají srny, které mají místo paznehtů dlaně s pěti prsty,“ zabručel pandur.

Barbarič rozvážně pokýval hlavou. „Budiž. Psisko s lidskou rukou v hubě. Jaké se nabízí vysvětlení? Vyhrabalo ji z hrobu? Našlo pod šibenicí?“

„To sotva,“ pochyboval pandur. „Široko daleko není ani hřbitov, ani popraviště.“

„Tak tedy našlo u řeky utopence.“

„To spíš, ale i Dunaj teče hodně daleko odsud.“

„Pravda.“ Barbarič si zhluboka povzdechl, jako by se mu nelíbilo, kam celá věc směřuje a co z toho pro něj vzejde. „Všechno nasvědčuje tomu, že to souvisí s nějakým zločinem.“

„V těchto končinách řadí lapkové, pane,“ přitakal pandur. „Občas se beze stopy ztratí pocestný. Naposledy kupec s kordováním. Stalo se to minulý týden. Ráno vyjel z Prešpurku, ale do Vídně už nedorazil. Hledali ho marně, vypařil se i s vozem, dvěma koňmi a dcerou.“

„Dcerou?“ zachmuřil se Barbarič.

„Kdo ví, co je ve skutečnosti dostalo,“ pokřižoval se kočí.
„Dunaj tu lemují hluboké lesy a močály, na každém kroku
zpuštělá vesnice nebo starodávná zřícenina, může tu přebývat
leccos nelidského, ba ďábelského.“

Barbarič na něj úkosem pohlédl. „K čemu by byl rusalkám
vůz se spřežením?“

„No...“

„Držme se předpokladu, že šlo o práci lupičů. Co uděláme?“

„Co bychom dělali, pane?“ mračil se na něj pandur. „Do tmy
musíme být v Prešpurku. Vraťte se do kočáru, prosím.“

Notář si znovu povzdechl a zavrtěl hlavou. „Vy to můžete
hodit přes rameno, já ne. To arcivévodovo pověření, o němž
jsem se zmiňoval, se týká boje se zločinem. A tady vyvstalo
vážené podezření, že nablízku došlo k vraždě. Nedá se nic dě-
lat, musím to prověřit.“

„Snad se nechcete vydat po psích stopách? Budete se pro-
dírat lesem a hledat v močálech ohlodané ostatky?“

Barbarič ponořil zrak do lesa, který se rozprostíral mezi
cestou a Dunajem protékajícím přibližně půl druhé míle se-
verněji. Byl hustý, spleťtý a i uprostřed dne plný zlověstných
stínů. Notáře se zmocnil pocit, že cosi v porostu jeho pohled
opětuje. Po zádech mu přeběhl mráz.

„Ne, to opravdu ne,“ přiznal. „Ale ta ruka je důležitá stopa.
Může úřady přivést k ničemům, kteří mají na svědomí ta zmi-
zení.“

„Tak ať konají úřady,“ navrhl pandur. „My máme jiné po-
vinnosti, do večera musíme být v Prešpurku.“

„To už jste říkal,“ zabručel Barbarič. „Kde je nejbližší zastávka?“

„Za hodinu jsme v Altenburgu.“

„Dobrá. Požádám o pomoc místního rychtáře. Zverbujeme
biřice a dobrovolníky.“

„Takže s námi nepojedete až do Prešpurku, pane?“ zeptal
se kočí.

Barbariř zaváhal. „Ne,“ zafuněl, jako by mu vlastní odhodlání příliš nevonělo. „Musím dohlédnout na to, aby se celá věc patřičně vyšetřila. Nejsme zase tak blízko válečné hranice, aby se lidské ostatky mírnýx týrnýx povalovaly u cesty. Jen ještě musím... Půjčte mi šavli.“

Pandur nechápal, ale tasil zakřivenou čepel a podal zbraň rukojetí napřed notáři. Barbariř přešel ke stromu u cesty a dvěma švihnutími vysekl do tmavého kmene bledou značku. Potom šavli podal strážci a vrátil se do dostavníku.

Kočí švihl opratěmi a povoz se s hrkotem pohnul. Barbariř slyšel, jak jeho kůň, uvázaný za kočárem, neklidně frká. Jako by z lesa u cesty cítil stejnou hrozbu jako jeho pán.

Epizodu v Altenburgu obvykle Barbariř ve vyprávění přeskakoval, případně ji shrnoval jen do několika vět. Nechtěl společnost nudit tím, jak ho rychtář Schiffer poslal ke všem čertům.

Městečko u Dunaje mělo tržní právo a právě v těchto dnech se konal jarmark. Rychtář potřeboval dráby na udržování pořádku v rušných uličkách – za lidmi, které zajímal obchod, sem přitáhly i pokoutní živly, od poběhlic přes zloděje až po lumpy, kteří člověka vzali po hlavě pro pár krejcarů.

Barbariř se musel znovu odvolat na arcivévodovo pověření. Rychtář chtěl listinu vidět. Při pohledu na vlastnoruční podpis císařova bratra (a budoucího panovníka, jak se proslýchalo) trochu zkontl, čehož notář pohotově využil a zahrnul ho přívalem právnických řečí. Jenže navzdory barvitě vyličeným důsledkům lhostejného přístupu mu Schiffer přidělil pouhé dva ozbrojence. A dodal, že verbování dobrovolníků může rovnou pustit z hlavy. Ony končiny, kde chtěl Barbariř pátrat, měly mimořádně špatnou pověst, kromě zbojníků tam podle místních pověstí cíhali vodníci, víly, bludičky, hadí

ženy, duše utopených, zkrátka veškerá havěť, která má v oblibě mokré nížinné lesy.

Protože do soumraku zbývaly sotva dvě hodiny, Barbarič nenaléhal. Namísto marného oponování hluboce zakořeněným pověrám se raději rychle vydal na cestu.

Přidělení biřicové se jmenovali Johann Fischer a Fritz Fischer. Na první pohled nebyli bratry ani blízkými příbuznými – mladší Fritz byl vyzáblý, snědý, husté vlasy mu rostly těsně nad obočím. Výrazně starší Johann měl zavalitou postavu a holé temeno, z vlasů mu zbyly pouze šedivé chumáče nad ušima. Lišili se také názorem na úkol, který jim rychtář svěřil.

„Jako bychom v Altenburgu neměli dost jiných povinností,“ bručel Johann pod šedivými vousy. „To není jen tak, udržovat pořádek na tržišti, vážený pane notáři. Tahle vaše záležitost se měla nahlásit zemským úřadům. Ať ve Vídni verbují ozbrojence, aby se potloukali odlehlými lesy.“

Fritz naopak uvítal možnost zažít dobrodružství, které bude určitě víc vzrušující než chytání cikánských dětí s ukradeným chlebem. Souhlasil, že je potřeba vypátrat ostatky, případně vystopovat vrahy a konečně s nimi zatočit, jak zákon káže.

„Jen jestli něco takového zvládneme ve dvou,“ dodal.

Notář na něj úkosem pohlédl; vzpomněl si, jak na něj jiní dva ozbrojenci zapomínali, když si nějaký úkol žádal tvrdou pěst, případně střeleckou a šermířskou zručnost. Na druhou stranu musel uznat, že v elegantním černém dubletu prošívaném stříbrnou nití, peleríně po zadek, nařaseném okruží a módním klobouku s uzounkou stříškou a vysokým dýnkem skutečně nevypadá jako člověk vystrojený na výpravu do lesů. Tím spíše, že jeho jedinou zbraní byl rapír s pozlaceným košem.

„Abychom se náhodou,“ dodal Fritz, „nepřidali k těm, kdo se vydali do těch lesů a už o nich nikdo nikdy neslyšel.“

Barbarič jeho obavy chápal, dokonce je sdílel. Čím dál silněji. Na zpáteční cestě z něj úplně vyvanulo počáteční

odhodlání a dostavily se pochybnosti. Pořád ho ale poháněla ta nejobyčejnější lidská vlastnost – zvědavost. *Pes nesl v tlamě lidskou ruku.* Kruci, kdo by nechtěl zjistit, komu patřila a jak došlo k jejímu oddělení od těla?

Asi po půlhodině svižné jízdy dorazili ke stromu se stopou po šavli.

„Pes běžel tam,“ ukázal Barbarič k jihu. „Takže půjdeme támhle,“ obrátil se na sever. „Pokusíme se najít zbytek těla.“

Rychle zjistili, že na koních to nepůjde – porost byl hustý a vlhká půda zrádná. Sesedli a nervózně frkající zvířata vedli na uzdách za sebou. Mladší dráb tasil šavli a dal se do litého boje s houštinami. Zamračený Johann zjevně počítal i s obtížemi jiného druhu a sundal ze sedla karabinu. Hlaveň s ústím jako trouba měl nabitou sekaným olovem.

V lesním šeru pronikavě kvákaly záby a mužům vlhce čvachtalo pod nohama. Stopy objevili záhy. Rovnoběžné rýhy v půdě bezpochyby zanechala kola vozu. Mezi nimi se rýsovaly otisky kopyt i chodidel. Muži si vyměnili významné pohledy.

Stopy kol je přivedly k samotnému vozu. Napůl zapadl do bahna, nad hnědou hladinu trčela jen jedna bočnice a kola na pravé straně. Opatrně vůz obešli a dávali pozor, aby také neuvázli v mazlavé pasti. Po nákladu samozřejmě ani památky. I chomouty byly prázdné, kdosi včas vypřáhl koně. Mrtvoly nikde. Všichni tři zhluboka nasávali vzduch, ale hnijící maso neucítily, jen běžnou zatuchlinu lužního lesa.

„Co dál?“ zeptal se starší Fischer a výrazem i celým postojem dával najevo, že je všemi deseti pro návrat.

Barbarič se mračil na něco, co vypadalo jako úzký tunel v tmavě zeleném porostu. Stopy nohou a kopyt mířily přímo do něj.

„Chtěli jsme najít tělo, ne?“ nadechl se. „Vy nějaké vidíte?“

„Zaručeně skončilo v bahně pod vozem,“ zabručel starší dráb a plácl se dlaní do zátylku – s nadcházejícím večerem byli komáři čím dál dotěrnější.

„Odtamtud by ho pes nevytáhl,“ namítl Fritz. Johann se na něj zamračil, ale mladík pokračoval: „Buď vyčmuchal mrtvolu jen tak pohozenou v lese, nebo ji vyhrabal z mělkého hrobu.“

„Dobrý postřeh,“ přikývl Barbarič a Fritz se celý nafoukl – zjevně mu udělalo dobře, že ho pochválil pověřenec Jeho vídeňské Jasnosti.

Notář zatáhl za uzdu nervózního koně a vykročil po stopách. Fischerové se u vozu mlčky přetlačovali pohledy. Barbarič se právě chtěl otočit a popohnat je, když starší biřic kapituloval a oba vykročili za notářem.

Pěšina byla místy schůdnější, jindy se bořila pod nohama. Obloha nad stromy byla stále blankytná, ale v porostu už povážlivě houstlo šero a stíny se úskočně plížily a šátraly.

Z houští před nimi se vynořil masivní sloup.

„Nebesa!“ vydechl notář.

Oba Fischerové se jako na povel pokřižovali.

Sloup ovíjela lesní zeleň a vytrvale ho drolila. Když muži došli blíž, všimli si o kousek dál druhého pilíře z pravidelně opracovaných kamenných kvádrů. Oba byly hodně otlučené, proto Barbariče překvapilo, když zvedl hlavu a uviděl klenutý oblouk, který sloupy dosud spojoval.

„Co je to, u krve na kříži?“ hlesl Fritz.

„Brána, očividně,“ odvětil notář a sklonil pohled mezi pilíře. Stezka se zřetelnými stopami kopyt a chodidel se nořila do portálu.

„Pohanské město,“ zabručel starší Fischer. „Děda vzpomínal, že ještě za jeho mladých let sem odvážlivci z okolních vesnic chodili pro cihly a opracovaný kámen, dokonce i pěkné hliněné tašky se tu a tam našly.“

„A v průběhu staletí,“ dodal Barbarič poučeně, „vesničané hezky rozebrali celé starověké město. Zbytky pohltila země a les. Divím se, že se dochovalo aspoň tohle.“ Znovu si bránu přeměřil obdivným pohledem a vkročil do průjezdu.

„Hej!“ zvolal starší Fischer. „Pomátl jste se?“

Barbarič se ohlédl. „Kroťte se, Fischere. O co vám jde?“

„Nemůžete tam jít!“

„Proč ne?“ zeptal se Barbarič, ale okamžitě toho zalitoval, protože pochopil, že ho dráb zavalí pověrami a strašidelnými báčorkami.

„Určitě tam straší,“ ztišil starý Fischer hlas a notář se musel ovládnout, aby neobrátil oči v sloup. „Přízraky lidí, kteří tu kdysi žili, těch hrozných bezbožných divochů klanějících se krvavým modlám. Každý, kdo má špetku zdravého rozumu, se těm místům obloukem vyhne. Děti z okolních vesnic mají přísně zakázáno chodit si sem hrát. Dokonce ani císařský lovcí sem nevkráčí, i když je tu hojnost zvěře...“

„Dobře, to stačí,“ zavrčel Barbarič. „Pochopil jsem. Za prvé: ti *bezbožní divoši* zřejmě postavili město, které v mnohém předčilo i dnešní Vídeň. Vidíte ta písmena?“ ukázal na jeden z kamenných kvádrů. „Vryli je staří Římané. Ovládli celý známý svět a i do těchto odlehlých, tehdy skrz naskrz barbarských končin přinesli kus civilizace. A za druhé: Ne každý se ruinám vyhýbá. Ty stopy to dokazují.“

„Zlé živly,“ prorokoval starý biřic. „Duchové, démoni a kdejaká sebranka. Vrahové, loupežníci, uprchlíci před zákonem.“

„To poslední je zřejmě pravda,“ připustil Barbarič. Zabořil pohled do lesa za bránou. Už se skutečně stmívalo, i obloha ztmavla a stékaly z ní poslední šmouhy večerních červánků. Notář se zhluboka nadechl. Pak zastrčil ruku do koše rapíru a plynulým pohybem obnažil štíhlou čepel.

„Jdeme.“

„Kdepak,“ zařal se Johann Fischer. „V žádném případě. Mě tam nedostanete ani za všechny poklady světa.“

Barbarič viděl, že s prošedivým drábem nepohne. „Jak chcete. Zůstaňte a hlídejte koně. Bez tak jsou příliš hluční. Počítejte ale s tím, že se o vaší neochotě dozví Schiffer.“

„Klidně na mě žalujte,“ odfrkl si dráb. „Stokrát raději do-
stanu pucunk od rychtáře, než aby se mi do zadku zakousl
Antikrist.“

Barbarič pohlédl na Fritze. Mladík zastrčil šavli do pochvy,
vytáhl od opasku pistoli a naklonil roh s prachem k otevřené
pánvičce. Byl bledý a ruce se mu trochu třásly, ale když vycí-
til notářův pohled, pohlédl mu do očí a odhodlaně přikývl.

„Pojďme.“

„Kdyby něco, křičte,“ utrousil starý Fischer a převzal od nich
uzdy koní. Pořád stříhali ušima, frkali a nervózně máchali
ocasy. Barbarič se v duchu utěšoval, že je to jen kvůli komá-
rům. Ale jen co prošel pod obloukem portálu, onen sebeklam
z něj vyvanul jako pára zpod zvednuté pokličky.